

Limba și literatura română
Portofoliu de lucru și evaluare
pentru clasele a V-a și a VI-a

Evaluare inițială 1	5
Evaluare inițială 2	7
1. Situația de comunicare	9
2. Situația de comunicare. Noțiuni elementare de sintaxă	11
3. Textul literar. Textul nonliterar	13
4. Fonetica	15
5. Vocabularul (1)	17
6. Vocabularul (2)	19
7. Textul literar. Textul nonliterar. Vocabularul. Fonetica. Epitetul. Comparația	21
8. Textul literar. Textul nonliterar. Vocabularul. Fonetica	23
9. Textul în proză. Narațiunea	25
10. Verbul (1)	27
11. Verbul (2)	29
12. Substantivul. Articolul. Prepoziția (1)	31
13. Substantivul. Articolul. Prepoziția (2)	33
14. Narațiunea. Planul simplu de idei. Planul dezvoltat. Rezumatul. Verbul	35
15. Narațiunea. Autor-narator-personaj. Substantivul. Articolul. Prepoziția	37
16. Schița. Dialogul (1)	39
17. Schița. Dialogul (2)	41
18. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Numeralul cardinal și ordinal (1)	43
19. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Numeralul cardinal și ordinal (2)	45
20. Schița. Dialogul. Vorbirea directă. Vorbirea indirectă. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Numeralul (1)	47
21. Schița. Dialogul. Vorbirea directă. Vorbirea indirectă. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Numeralul (2)	49
22. Schița. Dialogul. Vorbirea directă. Vorbirea indirectă. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Numeralul (3)	51
23. Descrierea literară. Tabloul	53
24. Descrierea literară. Portretul	55
25. Adjectivul (1)	57
26. Adjectivul (2)	59
27. Adverbul. Interjecția	61
28. Descrierea literară. Tabloul. Epitetul. Enumerația. Comparația. Adjectivul. Adverbul (1)	63
29. Descrierea literară. Portretul. Epitetul. Enumerația. Comparația. Adjectivul. Adverbul (2)	65
30. Basmul popular (1)	67
31. Basmul popular (2)	69
32. Conjunția. Sintaxa frazei	71
33. Predicatul (1)	73
34. Predicatul (2)	75
35. Subiectul (1)	77
36. Subiectul (2)	79
37. Basmul. Predicatul. Subiectul	81
38. Basmul popular. Interjecția. Conjunția	83
39. Basmul popular. Interjecția. Conjunția. Subiectul. Predicatul. Sintaxa frazei	85
40. Textul în versuri	87
41. Atributul (1)	89
42. Atributul (2)	91
43. Complementul (1)	93
44. Complementul (2)	95
45. Textul în versuri. Atributul. Complementul (1)	97
46. Textul în versuri. Atributul. Complementul (2)	99
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul I	101
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul I	103
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul al II-lea	105
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul al II-lea	107

Evaluare inițială 1	109
Evaluare inițială 2	111
1. Textul dialogat. Dialogul ca mijloc de caracterizare indirectă a personajului. Vorbirea directă Vorbirea indirectă	113
2. Fonetica	115
3. Vocabularul. Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului.....	117
4. Vocabularul. Categorii semantice.....	119
5. Textul dialogat. Dialogul ca mijloc de caracterizare indirectă a personajului. Vorbirea directă Vorbirea indirectă. Fonetică. Vocabular.....	121
6. Textul narativ	123
7. Verbul (1)	125
8. Verbul (2)	127
9. Opera epică. Momentele subiectului	129
10. Opera epică. Narațiunea. Momentele subiectului. Verbul	131
11. Substantivul. Articolul. Prepoziția	133
12. Opera epică. Autor - narator - personaj. Substantivul. Articolul. Prepoziția (1)	135
13. Opera epică. Autor - narator - personaj. Substantivul. Articolul. Prepoziția (2)	137
14. Fabula. Antiteza (1)	139
15. Fabula. Antiteza (2)	141
16. Pronumele personal. Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ. Pronumele și adjectivul pronominal posesiv (1)	143
17. Pronumele personal. Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ. Pronumele și adjectivul pronominal posesiv (2)	145
18. Numeralul cardinal. Numeralul ordinal	147
19. Fabula. Antiteza. Pronumele personal. Pronumele personal de politețe. Pronumele și adjectivul pronominal posesiv. Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ. Numeralul (1)	149
20. Fabula. Antiteza. Pronumele personal. Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ. Pronumele și adjectivul pronominal posesiv. Numeralul (2)	151
21. Opera lirică	153
22. Adjectivul	155
23. Opera lirică. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivelor.....	157
24. Textul descriptiv. Tabloul literar	159
25. Textul descriptiv. Portretul literar	161
26. Textul descriptiv. Tabloul literar. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivului	163
27. Textul descriptiv. Portretul literar. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivului	165
28. Doina populară (1)	167
29. Doina populară (2)	169
30. Adverbul. Gradele de comparație ale adverbului. Interjecția	171
31. Doina populară. Adverbul. Interjecția (1)	173
32. Doina populară. Adverbul. Interjecția (2)	175
33. Conjuncția. Sintaxa frazei	177
34. Pastelul (1)	179
35. Pastelul (2)	181
36. Predicatul	183
37. Subiectul	185
38. Pastelul. Subiectul. Predicatul (1)	187
39. Pastelul. Subiectul. Predicatul (2)	189
40. Scrisoarea. Anunțul	191
41. Atributul substantival. Atributul adjectival. Atributul pronominal. Atributul adverbial. Atributul verbal	193
42. Complementul direct. Complementul indirect. Complementele circumstanțiale	195
43. Anunțul. Atributul.....	197
44. Știrea. Complementul direct. Complementul indirect. Complementele circumstanțiale	199
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul I	201
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul I	203
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul al II-lea	205
Lucrare scrisă la limba și literatura română - semestrul al II-lea	207

Numele și prenumele elevului: _____

Data susținerii testului: _____

- Pentru rezolvarea corectă a tuturor cerințelor din Partea I și din Partea a II-a se acordă 78 de puncte. Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 12 puncte. Din oficiu se acordă 10 puncte.
- Timpul efectiv de lucru este de 45 de minute.

PARTEA I**48 DE PUNCTE****Citește textul:**

La marginea orașului mic, mititel, se afla o curte în paragină și, în curte, o casă veche. Acolo locuia Pippi Șosețica. Pippi avea nouă ani și locuia singură. Nu avea nici mamă, nici tată, dar asta nu era rău deloc, căci astfel nimeni n-o zorea la culcare taman când se distra pe cinste și nimeni n-o obliga să bea ulei de ricin când ea mai degrabă ar fi ronțăit caramelle.

Pippi avusese cândva un tată, pe care îl iubea foarte mult. Și avusese, de bună seamă, și o mamă, dar trecuse atâta amar de vreme de atunci, că nu și-o putea aminti defel. Mama murise când Pippi era doar un copilăș care țipa în pătuț cât îl ținea gura, de nu se putea apropia nimeni. Fata spunea că mama era acum în ceruri și o privea printr-o bortă în nori. Pippi îi făcea de multe ori cu mâna și-i spunea:

— Nu-ți face griji! Mă descurc eu!

(Astrid Lindgren, **Pippi Șosețica**)

Rezolvă cerințele următoare, pornind de la textul dat:**A. Limba română**

1. Structura „n-o zorea (la culcare)” are sens asemănător cu: **6 puncte**

a) n-o trimitea; b) n-o grăbea; c) n-o obliga.

2. Subliniază varianta corect despărțită în silabe: **6 puncte**

• ast-fel / as-tfel • dist-ra / dis-tra • nim-eni / ni-meni

3. Precizează două cuvinte cu sens opus pentru sensul din text al cuvântului „rău”. **6 puncte**

4. Identifică, în textul dat, un substantiv, un pronume și un verb. **6 puncte**

5. Construiește o propoziție în care cuvântul „orașe” să fie subiect. **6 puncte**

B. Înțelegerea textului

6. Menționează numele unui personaj care apare în fragmentul citat. **6 puncte**

7. Rescrie, din text, o propoziție care arată starea fetei. **6 puncte**

6 puncte

30 DE PUNCTE

Cuvinte selectate: _____, _____, _____

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6 Portofoliu de lucru și evaluare - clasele a V-a și a VI-a

Numele și prenumele elevului: _____

Data susținerii testului: _____

- Pentru rezolvarea corectă a tuturor cerințelor din Partea I și din Partea a II-a se acordă 78 de puncte. Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 12 puncte. Din oficiu se acordă 10 puncte.
- Timpul efectiv de lucru este de 45 de minute.

PARTEA I**48 DE PUNCTE****Citește textul:**

Pisica și vulpea se luară cu vorba, despre cum te poți feri de câini. Pisica spuse:

— Nu mă tem de câini, deoarece cunosc un șiretlic care nu dă greș.

Vulpea răspunse:

— Cum te poți feri știind un singur șiretlic? În ce mă privește, cunosc șaptezeci și șapte de șiretlicuri și șaptezeci și șapte de păcăleli în privința asta.

În timp ce stăteau ele așa de vorbă, apărură niște vânători ai căror câini dădură buzna asupra celor două. Pisica își puse în aplicare șiretlicul ei: se cățăără într-un copac și câinii nu izbutiră s-o apuce; câtă vreme vulpea își puse în aplicare toate șiretlicurile și păcălelile știute, dar nu reuși să-i păcălească pe câini și încăpu în colții acestora.

(Lev Tolstoi, **Pisica și vulpea**)

Rezolvă cerințele următoare, pornind de la textul dat:**A. Limba română**

1. Cuvântul „șiretlic” are sens asemănător cu: **6 puncte**

- a) șiret; b) truc; c) ascunzătoare.

2. Subliniază varianta corect despărțită în silabe: **6 puncte**

- lua-ră / lu-a-ră • ră-spun-se / răs-pun-se • a-ce-sto-ra / a-ces-to-ra

3. Precizează un cuvânt cu sens opus pentru sensul din text al expresiei „a sta de vorbă”. **6 puncte**

4. Identifică, în textul dat, un substantiv, un adjectiv și un verb. **6 puncte**

5. Construiește un enunț în care cuvântul „a cunoaște” să fie predicat. **6 puncte**

B. Înțelegerea textului

6. Menționează cele două personaje care apar în textul citat. **6 puncte**

7. Transcrie, din text, o propoziție care precizează ce s-a întâmplat cu vulpea. **6 puncte**

6 puncte

30 DE PUNCTE

Cuvinte selectate: _____, _____, _____

8 Portofoliu de lucru și evaluare - clasele a V-a și a VI-a

Observă imaginile și dialogurile următoare, apoi rezolvă cerințele:

- 1
Atunci apăru vulpea.
— Bună ziua, zise vulpea.
— Bună ziua, răspunse
politicos micul prinț, care se
întoarse, dar nu văzu nimic.
— Sunt aici, sub măr...
— Cine ești? spuse micul
prinț. Ești foarte frumoasă...
— Eu sunt o vulpe, spuse
vulpea.
— Vino să te joci cu mine, îi
propuse micul prinț. Sunt atât
de trist...

(Antoine de Saint-Exupery,
Micul prinț)

1. Încercuiește litera A (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau F (dacă tu crezi că este falsă).

- A/ F Cel care transmite un mesaj într-o situație de comunicare este emițătorul.
A/ F În timpul unui dialog, interlocutorii vorbesc pe rând, nu intervin unul peste celălalt.
A/ F Nu în toate situațiile de comunicare se transmite un mesaj.
A/ F Mesajul care ajunge de la emițător la receptor se transmite printr-un canal.
A/ F Dialogul dintr-o situație de comunicare se marchează în scris prin linie de dialog.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Partea introductivă a unei situații de comunicare este reprezentată de:
 - a) salut;
 - b) prezentarea personajelor;
 - c) mesajul comunicării.
- Dialogul se inițiază corect:
 - a) doar în a treia situație;
 - b) în prima și a patra situație;
 - c) în prima, a doua și a treia situație.
- O situație de comunicare presupune următoarele mijloace de comunicare:
 - a) doar cuvinte transmise oral sau în scris;
 - b) cuvinte, gesturi, mimică, simboluri, coduri, imagini;
 - c) cuvinte, gesturi, mimică, simboluri, coduri, imagini, muzică.
- Prin ce canal încearcă fata din prima imagine să-și transmită mesajul:
 - a) aer;
 - b) hârtie;
 - c) telefon.
- Prin ce canal se transmite mesajul în a doua imagine:
 - a) aer;
 - b) hârtie;
 - c) telefon.

[illegible]

- să te prezinți ca emițător;
- să precizezi care ar putea fi receptorul jurnalului tău;
- să transmiți un mesaj important pentru tine;
- să te încadrezi în limitele de spațiu indicate.

Citește cu atenție textele următoare, apoi rezolvă cerințele:

A. Bun venit la școală, dragă Pippi! Sper să te simți bine aici și să-nveți multe lucruri folositoare! zise doamna învățătoare.

— Eu, una, sper să-mi dați vacanță! zise Pippi. De-aia am venit! Așa-i cinstit!

— Fii bună și spune-mi care ți-e numele întreg, o rugă doamna învățătoare, să te pot înscrie în catalog.

— Mă cheamă Pippilotta Merindela Persiana Minta Aluefraim Șosețica, fiica lui Efraim Cioraplung, căpitan de corabie, fostul Spaima Mărilor și-n prezent Regele Pacificului. Pippi e doar numele de alint, că tata zice că-i prea lung Pippilotta.

— Aha, zise învățătoarea. Atunci o să-ți spunem și noi Pippi. Ia să vedem ce știi, Pippi, continuă ea. Să-ncepem cu aritmetica. Așadar, Pippi, cât fac 7 plus 5?

— Păi, dacă tu nu știi, doar nu-ți închipui c-o să-ți spun eu? zise Pippi.

— Pippi, nu se răspunde așa la școală. Învățătoarei nu-i vorbești cu „tu”, ci îi spui „doamna”, zise învățătoarea.

— Mii de scuze, zise Pippi rușinându-se. Nu știam... Nu mai fac, promit!

— Sper să fie așa, spuse doamna învățătoare. Iar 7 plus 5 fac 12, dacă vrei să știi.

— Păi, vezi că știi? De ce mă întrebi? Of, că grea de cap mai sunt! Iar ți-am zis „tu”. Scuze! zise Pippi și se ureche zdrăvăn.

— Ia spune-mi, Pippi, cât crezi că fac 8 plus 4?

— Hm, vreo 67! Își dădu Pippi cu părerea.

— Nici gând! zise doamna învățătoare. 8 plus 4 fac 12.

— Ei, știi ceva, drăguță, asta-i prea de tot! spuse Pippi. Adineaori ai zis că 7 cu 5 fac 12. Puțină ordine și disciplină n-ar strica nici la școală! Și, dacă tot îți plac așa mult prostiile astea, de ce nu te pui tu într-un colț să socotești cât poftești și să ne lași pe noi în pace să ne jucăm leapșa? Na, că iar am zis „tu”! se supără Pippi.

(adaptare după Astrid Lindgren, **Pippi Șosețica**)

B.

A. Limba română

1. Transcrie, din textul A, o propoziție enunțiativă, afirmativă și o propoziție exclamativă.

2. Extrage, din textul A, o propoziție dezvoltată, negativă, exclamativă. Transformă această propoziție într-una simplă, negativă, enunțiativă.

3. Completează următoarele afirmații:

• Pentru a oferi informații, folosim propoziții _____

• Pentru a cere informații, utilizăm propoziții _____

4. Construiește enunțuri în care să existe:

• o propoziție simplă, interogativă, afirmativă _____

• o propoziție dezvoltată, exclamativă, afirmativă

• o propoziție simplă, enunțiativă, negativă

5. Analizează toate propozițiile din prima imagine (B), referindu-te la modul de alcătuire, scopul comunicării, intonație și aspectul predicatului.

B. Înțelegerea textului

6. Extrage, din fiecare situație dată, componentele situației de comunicare.

A.

B.

7. Există vreo diferență între cele două situații de comunicare? Motivează răspunsul.

8. Precizează pentru fiecare situație dată, emițătorul și receptorul.

- Marian le-a trimis o scrisoare bunicilor. _____
- Andrei este invitat la ziua colegului său de bancă, Luca. _____
- Bucătarul le explică ucenicilor săi modul de realizare a cremei de zahăr ars. _____
- Profesorul le explică elevilor lecția. _____

9. Alcătuieste un dialog, de 5-6 replici, în care să continui discuția începută de fată. Folosește propoziții afirmative, negative, enunțiative și interogative.

Redactează un dialog imaginar, de maximum 10 replici, cu unul dintre personajele tale preferate din desene animate. Dialogul are ca temă bunele maniere.

În compunerea ta, vei urmări:

- să folosești formulele specifice dialogului; • să utilizezi dialogul ca principal mod de expunere; • să realizezi înlănțuirea logică întrebare-răspuns; • să ai conținutul și stilul adecvate cerinței formulate; • să te încadrezi în limitele de spațiu indicate.

Citește cu atenție textele următoare, apoi rezolvă cerințele:

Pe urmă-am dat de toporași lângă-un stejar,
erau așa de-albaștri, delicați –
ca niște firimituri de cer lăsate-n dar
de primăvară, printre pomii întunecați.

(...)

Și m-am întors spre casă mai agale,
c-o oboseală fericită-n pași,
iar dacă mâinile-mi erau goale,
în schimb aveam în suflet toporași.

(Magda Isanos, **Toporași**)

Toporașul (*Violae odoratae*), cunoscut și sub numele de violetă, viorea, micșunea, aparține unui gen care cuprinde peste 400 de specii. Îl întâlnești adesea în livezi, păduri, poieni din zona de câmpie până la cea alpină.

Este o plantă erbacee perenă, de aproximativ 10 cm, cu rădăcina mică și stoloni lungi. Frunzele în formă de rinichi sau de inimioare au pețiol lung, iar florile delicate și parfumate sunt violet, roșii și rareori albe. Înfloresc primăvara, sunt solitare, susținute de peduncul lung și au 5 petale.

www.infuziedesanatate.ro

toporaș, (1) toporașe, s.n., (2) toporași, s.m. **1.** S.n. Diminutiv al lui topor; toporel. **2.** S.m. Numele mai multor plante erbacee cu flori albastre-violete, rar roșietice sau albe; viorea (*Viola*). – **Topor** + suf.-aș.
DEX, 2016

1. Încercuiește litera A (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau F (dacă tu crezi că este falsă).

A/ F În realitate există mai multe tipuri de toporași.

A/ F În realitate există „firimituri de cer”.

A/ F În plan ficțional, toporașii pot fi asociați cu niște „firimituri de cer”.

A/ F În plan imaginar, toporașul este „o plantă erbacee perenă” cu „frunzele în formă de rinichi sau de inimioare” și cu „florile delicate și parfumate”.

A/ F Textul din DEX este o operă literară.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

• În fiecare dintre strofele poeziei citate există câte:

a) două versuri; b) patru versuri; c) opt versuri.

• În poezia „Toporași” de Magda Isanos rimează:

a) primul cu al doilea vers; b) primul cu al treilea vers; c) primul cu ultimul vers.

• În prima strofă a poeziei există:

a) imagini vizuale; b) imagini auditive; c) imagini olfactive.

• În versul „Pe urmă-am dat de toporași lângă-un stejar,” așezarea stejarului lângă toporași sugerează:

a) faptul că doar acolo cresc toporașii;
b) delicatețea și efemeritatea toporașilor în contrast cu forța și trăinicia stejarului;
c) o descriere a unei poieni din pădure.

• Prin intermediul imaginilor artistice și a figurilor de stil, poezia:

a) descrie o poiană de toporași;
b) exprimă sentimentele celui care se află în fața acestui peisaj;
c) povestește o plimbare prin pădure.

3. Comparația ajută cititorul să-și imagineze altfel un element al realității. Transcrie din text o comparație.

4. Extrage din primul text versurile în care cuvintele dobândesc alte sensuri decât cele din limbajul obișnuit.

5. Explică, în 2-3 rânduri, versul „în schimb aveam în suflet toporași.”.

6. Precizează ce sentiment (bucurie, duiosie, durere, tristețe, melancolie, încântare, înfiorare) se desprinde din poezie. Explică de ce.

7. Știind că în opera literară scriitorul creează un univers imaginar propriu, identifică 2-3 elemente pe care le consideri importante pentru a demonstra că poezia este o operă literară.

8. Știind că textul nonliterar se referă la aspecte din realitate, identifică informația transmisă în cel de-al doilea text.

9. Cu ce scop este scris cel de-al doilea text? Pentru a informa, a convinge, a amuza? Justifică răspunsul!

Realizează o compunere, de 5-7 rânduri, în care să descrii un covor de toporași găsiți într-o pădure.

În compunerea ta, vei urmări:

- să folosești un limbaj artistic;
- să folosești comparații și personificări;
- să ai în vedere structura unei astfel de compuneri;
- să te încadrezi în limitele de spațiu indicate.